

Әдәби сәхифәне бүген тагын бер талантлы авылдашыбыз, “Исеңдәме?” дигән жыентык авторы Зөфәр Гыймадиев ижаты белән дәвам итәбез. Бу жыентыкка туган ягын, туганнарын, якыннарын чын күңелдән яраткан Зөфәр Гыймадиевның шигъри мирасы туплап бирелгән. Китапның кереш өлешендә авторның үзе йөгәрек матур тел белән язылган автобиографиясе дә урын алган. Еллар, тормыш авыр булуга да карамастан үзенә балачагы, яшьлеге турында менә ниләр яза ул: “Балачагым, үсмер елларым Бәзәкә дә үттә. Бәләкәйдән эш тә эш инде. Бәләкәй арба белән чокыр-чакырдан печән ташу дисеңме, эт яки бозау жигеп Тау астындагы чишмәдән су ташу дисеңме – әкияти мизгелләр булып хәтердә яшиләр. Үсә төшкәч, әти-әниң кул арасына кереп, саллырак эшләргә тотындым. Һәрнәрсәгә үземнең тырышлыгым, авылча үжәтлек белән ирештем дисәм, хата булмас. Мәктәпкә барырга китаплар кирәк. Өлкәннәрдән берсе дә акча бирәм дими, чөнки ул чакта акчасы да булмагандыр. Нинди авыр, хикмәтле еллар иде бит ул сугыштан соңгы дәвер. Һәр адымга – житмәүчелек, кая барып бәрелмә – юклык сиздерә. Китап 7 сатып алырга да акча табу үземнең эшем булып калды – тәки жаен таптым: бакчада жиргә коелган алмаларны жыям да, Тихие Горы пристанена алып барып сатам. Алма саткан акча күп булмаса да, кибеткә кереп, тәмле ипи алып кайтам, китап алырга да акчам житте...

Үсмер булып житешкән мәлләр, атна-ун көн мәктәпкә бармыйча йөрдем, ахырда, әни ягыннан туган тиешле Рәшит абый Бәшәров килеп, әтине нык кына үгетләп, хәтта катгый таләп тә иткәч, әти чигенде, бик теләп мәктәпкә йөри башладым. Укуны яраттым, башсыз түгел идем. Урта мәктәпне тәмамлауга, мин уку ягын кайгыртам, әти колхозда эшлә дип аптырата. Хәтта Алабугага барып, техникумга документларны тапшыргач, имтиханнарда эзерләнәсе урынга, Минзәлә болынына печән чабарга жибәрде. Эшкә дә һәвәс идем, гармунда уйнарга да өйрәндем, егетләргә, кызларны биетеп, жырлатып, кичләргә үзәбезчә ямьле итеп үткәрә идек. Халкыбыз жырларын, татар композиторларның мәгънәле жырларын бик яраттым. Хәзер дә күңелгә яттышлы жыры ишетсәм, өйрәнмичә тынычланмыйм. Ни хикмәттер гомер буге шигырь яраттым, кайчакларда, илһам килеп, үзем дә язгалап куям.

КАЙТАМ ӘЛЕ ТУГАН АВЫЛГА

Кайтыйм эле туган якларыма,
Эчим эле чишмә суларын.
Сызгырып ла тагын үтәр идем
Бәбкә куган инеш буйларын.
Инеш буендагы тал-тирәкләр,
Кая сезнең сылу чагыгыз?..
Кая безнең матур Пирәнәдә
Балык тотып йөргән чагыбыз?..
Туган якның матур болыныннан
Жырлый-жырлай үтәр идем мин.
Яңа чапкан печән өсләрендә
Ятып яллар итәр идем мин...
Булмас инде, булмас беркайчан да,
Хыялларым үксеп яндылар.
Болыннарым, чабар печәннәрем
Су астында инде калдылар.
Ә шулай да кайтам, кайтам эле тагын,
Туган якка, туган авылга.
Мине монда туган туфрақ тарта,
Мәңгелеккә шунда калырга.

БӘЗӘКӘ БОЛЫННАРЫ

(Түбән Кама ГЭСы төзелү уңаеннан)
Киләм дә тау итәгенә,
Күз саламын еракка.
Бер карыймын акчарлакка,
Бер карыймын аръякка.
Уйлар китә үткәннәргә.

Яшь тула күзләремә:
Болыннарым су астында,
Яшьлегем эзләре дә...
Су өсте тулы акчарлак,
Кайда яшел аланнар?..
Кайда күлләр, кайда урман,
Кайда кызыл баланнар?..
Таңнарда кошлар сайрамый,
Алар кая киттеләр?
Киттеләр алар кайтмаска,
Безне ятим иттеләр.
Болыннарны су бастырып,
Түрэләр нишләдегез?
Табигатьне тар-мар итеп,
Зур зыян эшләдегез.
Аннан-моннан гына уйлап,
Башкарасыз зур эшләр.
Сүз бит эштән аерыла,
Ил кадәр илкәй нишләр?..
Катгый әйтәм – житте сезгә!
Бәлки житәр көчегез –
Күктә болыт кумагыз сез,
Жиргә, жиргә төшегез!

ТУГАЙЛАРЫМНЫ САГЫНАМ

Тау буендагы болынга
Йөрдек без жиләкләргә.
Хәзер анда чал дулкыннар...
Зар-сагыш йөрәкләрдә.
Сагынып кайтам да авылга,
Яшьлек юлларын үтәм.
Болын тулы гөл-чәчкәләр, –
Дулкын астына киткән.
Акчарлаклар, әйтегезче,
Яшьлек эзләрем кайда?
Дусай, Пинәрә күлләре,
Кайда сез, кайда, кайда?..
Кабатланмас гүзәллекләр
Сыкрыйдыр су астында.
Кем һәм кйчан ил алдында
Жавап тотар барысына?